

«АДВОКАТУРА
СЬОГОДНІ
ПОВИННА
ЗРОЗУМІТИ
УСЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ,
ЯКА ПОКЛАДАЄТЬСЯ
НА НЕЇ», -
ВОЛОДИМИР МАЦКО

У вересневому номері нашого журналу співрозмовником є адвокат, керуючий партнер ЮФ «Мацко та Партнери» Володимир Мацко. Про тонкощі адвокатської професії та Інститут адвокатури читайте далі.

ЯК ДАВНО ВИ ЗАЙМАЄТЕСЯ АДВОКАТСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ? ЧИ ПАМ'ЯТАЄТЕ СВОЮ ПЕРШУ СПРАВУ?

Кваліфікаційні іспити на право заняття адвокатською діяльністю склав у 2014 році, зрозумівши необхідність реалізації своїх знань в галузі кримінального права, але вперше взяв участь у судовому засіданні, коли навчався на другому курсі юридичного факультету. Звичайно, пам'ятаю свою першу справу, кожну її деталь. Навіть пам'ятаю дату першого судового засідання в якості представника, яке відбулося на День юриста 8 жовтня 2002 року. Це була досить нескладна справа, на перший погляд – стягнення матеріальної та моральної шкоди, заподіяної внаслідок ДТП, але того разу суд відмовив нам в задоволенні позову, що спричинило багато переживань за першу програну справу, але незабаром моя апеляційна скарга була задоволена, а незаконне рішення було скасовано. Саме тоді я відчув смак перемоги та справедливості.

ВІДОМО, ЩО ПАРЛАМЕНТ ОСТАТОЧНО СХВАЛИВ НАДІЛЕННЯ АДВОКАТІВ ВИНЯТКОВИМ ПРАВОМ НА СУДОВЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО. ЯКИХ ЗМІН СЛІД ЧЕКАТИ В ПЕРШУ ЧЕРГУ?

Інститут адвокатури давно чекав на такі зміни. Перш за все, це пов'язано з тим, що більшість розвинених країн вже давно працюють за такою моделлю. Візьміть хоча б приклад США, Англії та інших країн.

Сьогодні досить часто в судах ми ще можемо спостерігати, коли інтереси клієнтів представляють громадяни, які не мають юридичної освіти, на підставі нотаріально посвідченої довіреності. Відсутність юридичної освіти в таких випадках передусім відображається на рівні захисту прав та інтересів клієнта. Коли ми хочемо дати освіту своїм дітям, ми звертаємося

до професійних закладів, а не просимо навчати їх будь-кого, коли ми хворіємо, ми теж звертаємося до відповідних фахівців в галузі медицини, а не довіряємося знахарям та особам без медичної освіти. Так само і в юриспруденції: якщо ми бажаємо отримати якісну правову допомогу, ми повинні звертатися до відповідних фахівців в галузі права.

Багато хто висловлює думку та називає це «монополією адвокатів», але ми не називаємо монополією лікарів, медичну допомогу, освітню діяльність та інше.

Я повністю підтримую політику надання виняткового права на представництво інтересів у суді адвокатами. По-перше, це зробить судовий процес професійним, коли не буде витратитися багато часу, щоб суд роз'яснював ті чи інші процесуальні права. Бувало багато випадків, коли на справи витрачалося декілька годин тому, що представник за довіреністю не володів процесуальними знаннями і судовий розгляд затягувався. По-друге, клієнт буде мати певні гарантії, що його права та інтереси будуть захищені професіоналом справи, а не любителем юридичних серіалів. По-третє, це дасть змогу ринку юридичних послуг розвиватися та працювати над якістю надання юридичних послуг.

Таким чином, надання виключного права адвокатам на представництво інтересів в суді є важливим кроком держави в побудові демократичного суспільства. Адвокатура сьогодні повинна зрозуміти усю відповідальність, яка покладається на неї, та зробити свою роботу професійною і якісною.

ЯКІ ЗМІНИ МАЮТЬ ВІДБУТИСЯ В ЗАКОНОДАВСТВІ, ЩОБ АДВОКАТАМ БУЛО ЛЕГШЕ ПРАЦЮВАТИ?

Це питання досить дискусійне. На багатьох конференціях, де я брав участь, досить часто

підіймалося питання щодо вдосконалення законодавства в галузі судочинства, адвокатури та іншого. Але ми сьогодні маємо певну модель Конституції, процесуального законодавства, яка дозволяє зробити процес змагальним. На одній з таких конференцій брав участь суддя Європейського суду з прав людини, який здивувався та був шокований тим, що суди приймають недопустимі докази від прокуратури (державного обвинувачення) і покладають їх в основу вироку. На жаль, у нас сьогодні втілена пострадянська модель судового процесу, в якій прокурор не підтримує обвинувачення, а виступає інквізитором, якого в більшості випадків підтримує суд. Адвокату сьогодні дуже важко в кримінальній справі отримати виправдальний вирок для свого клієнта, тому що, з одного боку, правоохоронні органи «тиснуть» на суддю, а з іншого боку, вища інстанція погрожує, що не можна так робити. Дійсно, бувають винятки із загальних правил, але цей відсоток сьогодні дуже низький.

Ми також сьогодні спостерігаємо, як порушуються гарантії адвокатів, які ведуть резонансні справи. З початку року виросла кількість обшуків та незаконних затримань адвокатів за надуманими підставами. Це є надзвичайно поганим показником, і якщо ситуація найближчим часом не зміниться, це призведе до поганих наслідків, тому, що в усіх країнах інститут адвокатури має гарантії незалежності, гарантії захисту адвокатської таємниці тощо.

Адвокату буде легше працювати тоді, коли він буде впевнений, що, якщо він захищає будь-якого клієнта, до нього не прийдуть з обшуком правоохоронні органи, з метою відшукання доказів винуватості підозрюваної особи, не будуть втручатися в його професійну діяльність.

Це не лише зміни на законодавчому рівні, це зміни повинні

також відбуватися і в ментальності суспільства та правоохоронних органів. В одній резонансній справі, де затримали адвоката, представники НАБУ та антикорупційної прокуратури обґрунтовували клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання адвоката під вартою тим, що він надавав консультації в галузі права підозрюваній особі і тим самим прикривав його незаконну діяльність. Це само по собі є абсурдом, тому що надання правових консультацій – одна з гарантій професійної адвокатської діяльності згідно з Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і ніяк не може розцінюватися як злочин.

Адвокату стане легше працювати, коли правоохоронні органи, органи державної влади почнуть поважати закон, в якому закріплені права та гарантії адвокатської діяльності.

Повага та суворе дотримання прав і гарантій адвоката, які закріплені законом, зроблять роботу адвоката набагато легшою.

? СФОРМУЛЮЙТЕ КІЛЬКА ПРИНЦИПІВ ВАШОЇ РОБОТИ.

На мою думку, найголовнішим принципом, яким повинен керува-

тися адвокат, є любов до своєї професії та бажання допомогти клієнту, щоб його порушені права та інтереси були захищені в законному порядку, а судовий процес повинен бути завершений ухваленням законного та справедливого рішення.

? ДАЙТЕ, БУДЬ ЛАСКА, ПОРАДУ НАШИМ ЧИТАЧАМ: НА ЩО ЗВЕРТАТИ УВАГУ ПРИ ВИБОРІ АДВОКАТА?

Згідно зі статтею 59 Конституції України, кожному гарантується правова допомога та кожен має свободу у виборі Захисника.

Сьогодні в нашій країні діє також інститут надання безоплатної правової допомоги, який, на мою думку, потребує певних змін, якщо ми бажємо бачити незалежний інститут адвокатури.

На мій погляд, перш за все, необхідно звертати увагу на репутацію адвоката та його соціальну відкритість. Соціальна активність адвоката в сьогоdnішніх умовах відіграє важливу роль, оскільки ми бачимо, як висвітлюються судові процеси та справи, яким чином адвокат намагається поділитися своїми досягненнями для широкого кола громадян, щоб підняти рівень правової культури населення.

Також необхідно пам'ятати про те, що адвокату доведеться довірити усі тонкощі вашої справи, а відтак, Ви повинні бути впевнені, що адвокатська таємниця буде збережена не дивлячись ні на які обставини.

Правова допомога – дуже складна та кропітка робота, яка має певне психологічне навантаження і на яку витрачається багато часу адвоката, а відтак, ці послуги не можуть коштувати дешево. Інколи бувають винятки, коли певну кількість годин правової допомоги надається Pro Vono, тобто на безоплатній основі. Так, наприклад, в нашій юридичній фірмі ми здійснюємо представництво інтересів та консультації певної категорії громадян, які є соціально незахищеними (малозабезпечені родини та родини, які опинилися без годувальника), це певний відсоток від загального часу наданої правової допомоги.

На мою думку, у зв'язку із законодавчими змінами, які наділять адвокатів виключним правом на представництво у судах, ми станемо свідком трансформації юридичного ринку, який від кількісного показника перейде до якісного. ■